

**Західноукраїнська організація
«Центр правничих ініціатив»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПРАВОВІ СИСТЕМИ СУСПІЛЬСТВА:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

24–25 жовтня 2014 р.

Частина II

**Львів
2014**

Шевчук О. М.
СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ ПРОКУРОРСЬКИЙ НАГЛЯД
ТА ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ В СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИКІВ

НАПРЯМ 7. ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Дзюбенко В. О.
ТОВАРИСЬКІ СУДИ

НАПРЯМ 8. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА ПРАВО ЄС

Березюк Т. В.
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТОРГІВЛІ КВОТАМИ
НА ВИКИДИ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Бескід Н. А.
ДО ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ ООН

Голубенко І. І.
ЩОДО ПРОБЛЕМ ВИЗНАЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ ІНВЕСТОРА

Зубенко О. В.
ДОКТРИНАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ
«ПІРАТСТВА» І «ТЕРОРИЗМУ» НА МОРІ

Кисельова К. Ю.
ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ЄС: ВИЗНАЧЕННЯ ТА КОМПОНЕНТИ

Письменна О. П., Левченко А. О.
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРИНЦИПІВ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Молибога Ю. В.
УГОДА УКРАЇНИ З ЄС:
МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Ніколенко Г. М.
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ

Ошмаріна Л. С.
ОСОЛИВОСТІ ВТІЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ МОРЯКІВ В КОНВЕНЦІЇ МОП
ПРО ПРАЦЮ В МОРСЬКОМУ СУДНОПЛАВСТВІ 2006 РОКУ

Пакош І.-М. В.
РЕФОРМУВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ ГРУЗІЇ ТА ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Раховська Х. Ю.
ДЕЯКІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
СУДНОПЛАВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ДУНАЮ

Письменна О. П., Яцик О. А.
КРИЗА МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ

НАПРЯМ 9. ПОРІВНЯЛЬНЕ ПРАВОЗНАВСТВО

Гришин В. А.
ПРАВОВІ СПОСОБИ ТА ЗАСОБИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ГРУЗІЇ
ТА МОЖЛИВОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ

Зінченко О. В.
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ УСПАДКУВАННЯ ЗА ЗВИЧАЄВИМ ПРАВОМ
АФРИКАНСЬКИХ ЕТНОСІВ КІКУЙЮ (КЕНІЯ) І СВАЗІ (СВАЗІЛЕНД)

НАПРЯМ 10. КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ

Шевчук А. О.
НАРОДНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ ЗЛОЧИННОСТІ СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНІХ

Шевчук С. І.
ПІТЬМІЗНАЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНУ
КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

НАПРЯМ 11. КРИМІНАЛІСТИКА ТА СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

Шевченко Т. І., Сергеев О. Д.
НЕКОТОРЫЕ АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПРОИЗВОДСТВА СУДЕБНОЙ
ЭКСПЕРТИЗЫ В УГОЛОВНОМ ПРОЦЕССЕ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Ісмаїленко А. В.
ЗАЛУЧЕННЯ ЕКСПЕРТА СТОРОНОЮ ЗАХИСТУ
ЗА ЧИНИМ КПК УКРАЇНИ (ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ)

Сергеев О. Д., Жеребцова Т. И.
РАЗВИТИЕ КРИМИНАЛИСТИЧЕСКОЙ МЕТОДИКИ РАССЛЕДОВАНИЯ
ПРИСТУПНЫХ НАРУШЕНИЙ ПРАВИЛ БЕЗОПАСНОСТИ ПРИ ВЕДЕНИИ
КОМПЬЮТЕРНЫХ РАБОТ КАК ОДИН ИЗ КЛЮЧЕВЫХ АСПЕКТОВ В ОБЕСПЕЧЕНИИ
НОРМАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ХОЗЯЙСТВЕННЫХ ОБЪЕКТОВ

Тимчук В. О.
ОСОБЛИВОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ ПІДРОБЛЕНОГО ПІДПИСУ
ПРИ ДОСЛІДЖУВАННІ ДОКУМЕНТІВ

НАПРЯМ 12. ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ ТА АГРАРНЕ ПРАВО

Агафонов К. В.
ЗМІСТ ЕКОЛОГІЧНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Алексеева Я. О.
ВИРІШЕННЯ МЕЖОВИХ ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРІВ ШЛЯХОМ МЕДІАЦІЇ

Тараненко С. М., Біленька О. М.
ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАПОДІЯНОЇ НАВКОЛИШНЬОМУ ПРИРОДНОМУ
СЕРЕДОВИЩУ ВНАСЛІДОК САМОВІЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ
РЕСУРСІВ: ОКРЕМІ ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Костуренко Т. В.
ОКРЕМІ АСПЕКТИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ

Срібна Т. А.
ДО ПРОБЛЕМИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА
ПРО ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ В МІСТАХ

передбачено, зокрема, створення інститут союзного міністра зовнішніх справ. З цього погляду ратифікація чи неприйняття Реформаційного Трактату матиме важливе значення для зовнішньої політики ЄС, стимулюючи її чи, відповідно, гальмуючи.

Література:

1. Горюнова Є.О. Євроінтеграція: навч. посіб. / Є. О. Горюнова. – К.: Академвидав, 2013. – 224 с.
 2. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навч. посібн. / В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко; [За ред. Л.В. Губерського]. – 2-ге вид., виправл. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 759 с.
 3. Мільчарек Д. Європейський союз та його місце в сучасному світі / Д. Мільчарек. – Львів: «Інформація. Поступ. Перспективи», 2008. – 172 с.
 4. Тюшка А.В. Договір про Конституцію для Європи: генезис, юридична природа, політична цінність (Монографія). / А.В. Тюшка. – К.: К.І.С., 2007. – 288 с.
-

Письменна О. П.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри правознавства*

Левченко А. О.

студент III курсу

Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця, Україна

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРИНЦИПІВ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Сучасне міжнародне право досягло високого рівня розвитку. Накопичивши в себе дух багатьох століть, воно закріпило в своїх основних принципах найвищі еталони добра і справедливості. Однак, не зважаючи на той високий ступінь, якого воно досягло, все ж залишається ряд проблем, застосування і дотримання принципів міжнародного права. Тому дослідження даної теми є досить актуальним. Адже визначення і аналіз цих проблем – це вже крок до їх вирішення.

Значну увагу даній проблемі приділили провідні вчені міжнародного права: І. І. Лукашук, Д. Філдер, Дж. Гінзбург, В. Г. Будкевич, Я. Браунлі, М. М. Антонович.

В загальному розумінні принципами міжнародного права – система основоположних норм міжнародного права, які регулюють відносини між його суб'єктами і є критерієм правомірності міжнародних правотворчого та правозастосовчого процесів, дійсності інших міжнародно-правових норм.

Основні принципи міжнародного права на сьогодні закріплюються в таких міжнародних актах, як Статут ООН, Декларація про принципи міжнародного

права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН від 24.10.1970 р., Підсумковий акт Наради з безпеки і співробітництва в Європі від 01.08.1975 р., Загальній декларації прав людини ООН 1948 р., міжнародних пактах про права людини 1966 р., Віденській конвенції про право міжнародних договорів 1969 р., Віденській конвенції про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р., в конвенціях про попередження геноциду 1948 р., про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1966 р., про права дитини 1989 р. Всі ці документи ґрунтуються на принципі національного суверенітету, що є гарантією їхньої дієвості та реалізації [5, 29].

Вищий юридичний авторитет принципів знаходить вираження в тому, що вони віднесені до категорії імперативних норм (*jus cogens* – імперативне право). Як відомо, більшість норм міжнародного права є диспозитивними, що дозволяє за взаємною згодою двох та більше держав відхилитися від таких норм у відносинах між собою, наприклад, у взаємних відносинах установити вільний режим проходу через свої територіальні води. Відхилення від імперативних норм є недопустимим навіть за згодою окремих держав у відносинах між собою, оскільки такі норми породжують обов'язки стосовно міжнародного співтовариства в цілому. Договори, що суперечать імперативним нормам, вважаються нікчемними (ст. 53 Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 р.)» [3, 126].

Характерною рисою принципів міжнародного права є їхній взаємозв'язок. Вони виконують свої функції лише у взаємодії, значення якої особливо підкреслюється в Декларації про принципи міжнародного права. Такий взаємозв'язок і взаємодія загальноновизнаних принципів міжнародного права має важливе значення і для забезпечення суверенітету держави, недопущення її звинувачень у порушенні якогось із принципів без урахування всіх інших. Утім, це не означає, що міжнародне співтовариство не повинно виробляти юридичні гарантії запобігання довільному тлумаченню загальноновизнаних принципів міжнародного права окремими державами і міжнародними організаціями. Слід зазначити, що серед науковців-міжнародників не має єдності у поглядах щодо імперативності всіх принципів міжнародного права.

Окреме місце в системі загальноновизнаних принципів і норм міжнародного права посідають принципи, пов'язані з утвердженням прав людини. Ця група принципів утверджується, зокрема, у Статуті ООН, у Загальній декларації прав людини 1948 р., у Міжнародних пактах про права людини 1966 р., у преамбулах Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 р. і Віденської конвенції про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р., в конвенціях про попередження геноциду 1948 р., про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1966 р., в Європейській конвенції про захист прав людини і основних свобод 1950 р., у Конвенції про права дитини 1989 р. та багатьох інших міжнародно-правових актах. З одного боку, ця група принципів не є засадами взаємних відносин держав у міжнародній співпраці, а з іншого – дотримуватися цих принципів повинна кожна держава і всі держави разом в ім'я існування людства. Принцип утвердження прав людини дотичний до принципу суверенітету держави

означає, що держава зобов'язується утверджувати і забезпечувати права людини в межах власних кордонів, дбати про захист прав своїх громадян, що перебувають за кордоном, і нести відповідальність перед міжнародними судовими інституціями за порушення прав людини.

Принцип суверенної рівності держав, великих і малих, закріплений у Статуті ООН, цим же Статутом був і порушений, оскільки п'ять великих держав було наділено правами, яких не мали будь-які інші члени ООН. Йдеться про постійних членів Ради Безпеки, які мають право вето і тим самим наділені правом істотно впливати на розвиток світових подій. Такими правами не володіють інші держави – члени ООН. Якщо в період створення ООН це пояснювалось внеском великих держав у розгром фашизму, то згодом цей фактор втратив свою актуальність. Слід наділити ФРН і Японію статусом постійних членів Ради Безпеки, але цього дотепер не відбулося, хоча обидві ці країни набули статусу великих західних держав, увійшли до числа найбільш демократичних держав світу, покінчили з фашизмом і милітаризмом, роблять внесок у зміцнення миру, надають істотну допомогу і сприяння слаборозвиненим країнам, на ділі реалізуючи ідеї ООН.

Для сучасного міжнародного права залишаються незмінними основні принципи, серед яких принцип непорушності кордонів, недоторканності державної території, невтручання у внутрішні справи та ін. всі ці основні принципи є найбільш загальними нормами міжнародного права, що визначають його основний зміст і характерні риси, а отже, володіють юридичним, політичним і моральним авторитетом. Вони приймаються міжнародним співтовариством у цілому, тому й іменуються загальноновизнаними та універсальними, тобто загальнообов'язковими нормами, для всіх суб'єктів міжнародного права. Але з мовчазної згоди чи навіть схвалення світового співтовариства вони все частіше ігноруються. Яскравим прикладом цього є анексування Криму Російською Федерацією в Україні, війна на сході України. Хоча світове товариство це засудило і вжило певних санкцій, але ситуація досі не зміна.

Існує також проблема суперечності між принципом суверенітету та іншими загальноновизнаними принципами міжнародного права. Для розв'язання цієї проблеми доктрина має виробити механізми запобігання конфліктності, що передбачає необхідність їх юридичного опрацювання. Важливо розробити більш чітке формулювання, умови й механізми їх реалізації, правила носдиння (взаємодії) чи визначити ієрархію для виключення колізій у процесі застосування і довільного тлумачення. При цьому необхідно виходити з того, що принцип суверенітету є основою верховенства національних правничих систем і системи міжнародного права. Відмова від цього принципу номінально потягне за собою верховенство «права сили».

Отже, проаналізувавши сучасні проблеми принципів міжнародного права варто відзначити, що деякі принципи потребують удосконалення відповідно до даної ситуації, яка склалась на сьогодні в Україні і в світі в цілому.

Література:

1. Статут Організації Об'єднаних Націй [www.un.org].
2. Декларация тысячелетия ООН / Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей. 55 сессия. Пункт 60Ь повестки дня. 18.09.2000 [www.un.org]
3. Лукашук І. І. Міжнародне право: Загальна частина – М: Університет держави і права – 2000.
4. Корецький В. М. Загальні принципи права в міжнародному праві. – К: Юрінком Інтер. – 2008 – 45 с.
5. Куян І. Проблеми співвідношення принципів міжнародного права і національного суверенітету: публічне право – М – 2011 – 27-34 с.

Молибога Ю. В.
студентка

Національний університет «Львівська політехніка»
м. Львів, Україна

УГОДА УКРАЇНИ З ЄС: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом – це важливий крок України у сфері соціального, економічного та політичного реформування. Соціальна сфера є одним з пріоритетних напрямів розвитку країни на шляху до євроінтеграції, адже соціальні стандарти – це передумови сталого розвитку та економічного зростання держави.

Соціальне реформування України в межах інтеграційного процесу включає зміни в контексті загальноєвропейської безпеки, політичну консолідацію та зміцнення демократії, адаптацію соціальної політики України до стандартів ЄС, культурно – освітню і науково-технічну інтеграцію та співробітництво в галузі наукових досліджень тощо [1].

Угоді про асоціацію України з Європейським Союзом важливе місце займає реформування трудового законодавства України. В тексті угоди глави, присвячені соціальній політиці та охороні праці в (Глава 21, Розділ 5 та Глава 14, Розділ 4) – це переважно гарантія на дотримання тих умов, які вже існують зараз. Адже український КЗпП (Кодекс законів про працю в Україні), навіть як європейськими стандартами, є доволі непоганим [2]. Проте значна частина норм цього законодавства просто не виконується. Підписання угоди про асоціацію, згідно ж, не стане запорукою виконання законів, але дасть можливість тиснути на Україну, аби влада належно втілювала взяті зобов'язання. Україна та ЄС погодилися, що кожна зі сторін може впливати на інші рівні соціальної політики та регулювати їх на свій розсуд, згідно з міжнародно визнаними угодами та принципами.